

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	64967 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	64967
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Слатвінський Максим Анатолійович, Прокопенко Катерина Олександрівна, Храпкіна Валентина Валентинівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.03.2026 р. – 27.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://karazin.ua/storage/documents/2052_WKYpBXOulJFSH8su3wTEJIMG8.pdf https://karazin.ua/storage/documents/2052_WKYpBXOulJFSH8su3wTEJIMG8.pdf
Програма візиту експертної групи	https://karazin.ua/storage/static-content/source/news/2026-03/2a1a0953-370e-44cb-a7ed-ofe11ba9dco7.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП “Менеджмент” реалізується на економічному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі - Університет). ОНП сфокусована на підготовку фахівців, здатних поєднувати фундаментальні знання управління та методології наукових досліджень із практичними та освітньо-педагогічними компетенціями, здійснювати самостійний науковий пошук, генерувати інноваційні ідеї та реалізовувати стратегічні проекти для розвитку підприємств, організацій в умовах глобалізації, інституційних трансформацій та швидких економічних змін. ОНП корелюється зі стратегією розвитку регіону, Університету, відповідає викликам часу, тенденціям розвитку галузі та передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Структура ОНП враховує специфіку підготовки фахівців з менеджменту на третьому рівні вищої освіти. Освітній процес відбувається з використанням дистанційних технологій навчання. До розробки, реалізації та вдосконалення ОНП залучені різні групи стейкхолдерів: здобувачі ВО, НПП, роботодавці, науковці інших ЗВО. ОНП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, ринку праці, враховує сучасні тенденції, ОК відповідають предметній області спеціальності, сприяють набуттю Hard та Soft skills. Форми та методи навчання і викладання сприяють реалізації практико-орієнтованого підходу, принципам академічної свободи. Правила проведення контрольних заходів нормативно врегульовані, чіткі та зрозумілі, забезпечують об'єктивність екзаменів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів. В Університеті наявні чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання норм академічної доброчесності. Здобувачі ВО залучені до наукової роботи. Конкурс на заміщення вакантних посад НПП є відкритим, критерії відбору є чіткими, відповідають вимогам чинного законодавства. Університетом створено умови для професійного розвитку викладачів через власні програми підвищення кваліфікації. Заклад освіти веде відкриту політику, систематично проводить опитування всіх груп стейкхолдерів. Позитивною практикою є наявність сертифікованої системи управління якістю надання послуг у сфері вищої освіти ISO 9001:2015. Учасникам освітнього процесу надається соціально-психологічна, консультативна, інформаційна підтримка. Створено сприятливі умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

Недоліки

ОНП потребує подальшого вдосконалення в частині позиціонування унікальності та адаптації практик міжнародних освітніх програм, впорядкування структурно-логічної схеми. В оформленні робочих програм за ОНП редакції 2025 року наявні численні помилки та неточності, що потребує додаткового редакційного й методичного опрацювання. Роботодавці, професіонали-практики та експерти галузі не беруть систематичної участі у освітньому процесі. Використовуються переважно базові програмні продукти, при цьому відсутнє спеціалізоване програмне забезпечення. Відсутня практика визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності, неформальної освіти. Здобувачі вищої освіти ОНП недостатньо залучаються до заходів із популяризації академічної доброчесності, відсутні ініціативи саме для здобувачів третього рівня вищої освіти. Розміщення інформації про ОНП на різних сайтах, доменах, вкладках, сторінках структурних підрозділів ускладнює її пошук для зацікавлених сторін. Внутрішні механізми контролю якості освіти потребують подальшого розвитку. Не забезпечується повна відповідність між науковими інтересами аспіранта та профілем наукового керівника. Низький рівень залученості аспірантів до участі у науково-практичних конференціях, організованих за межами України, та недостатня кількість публікацій у міжнародних виданнях свідчать про недостатню інтеграцію у світовий науковий простір.

Рекомендації

ЕГ рекомендує під час чергового перегляду ОНП імплементувати кращі практики провідних іноземних ЗВО у підготовку докторів філософії з менеджменту (через зміст ОК, залучення іноземних науковців до гостьових лекцій тощо), більш чітко визначити унікальність ОНП шляхом виокремлення її конкурентних переваг у профілі та цілях програми, впорядкувати структурно-логічну схему опанування ОНП, усунути неточності у РП дисциплін та привести їх у відповідність до НП, забезпечити систематичне залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації ОНП. Керівництву Університету розглянути можливість придбання або укладання угод на використання спеціалізованого програмного забезпечення з метою забезпечення якості опанування ОК та проведення наукових досліджень. Гаранту ОНП проінформувати здобувачів ОНП про можливості академічної мобільності (у т. ч. внутрішньої та онлайн), визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Розробити план заходів на факультеті з популяризації норм та політик академічної доброчесності. Уніфікувати та структурувати інформацію про ОНП за допомогою системи прямих посилань. Провести аналіз публікаційної активності НПП та забезпечити відповідність напрямів наукових досліджень аспірантів і наукових інтересів викладачів. Створити умови для здобувачів ОНП щодо участі в реалізації міжнародних проектів і грантових програм.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

За результатами аналізу ОНП «Менеджмент» (<https://surl.li/fywtrpa>), матеріалів самооцінювання (<https://surl.lt/huecml>), а також підсумками дискусії з учасниками фокус-груп, ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Менеджмент» загалом узгоджується з вимогами Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління адміністрування» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і наук України від 24.12.2021 р. №1436, із подальшими змінами, внесеними наказом МОН України від 05.05.2022 р. № 295 (<https://surl.li/ycvbvy>). ОНП дозволяє досягти ПРН, визначених Стандартом вищої освіти, а перелік загальних, спеціальних (фахових) та інтегральної компетентностей є релевантним вимогам третього освітньо-наукового рівня та узгоджується з дескрипторами восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій. Досягнення ПРН, формування загальних і фахових компетентностей, передбачених Стандартом, забезпечується через систему обов'язкових освітніх компонентів, які мають логічну послідовність і змістове наповнення, достатнє для набуття здобувачами необхідних дослідницьких, управлінських та педагогічних компетентностей. Водночас вибіркові освітні компоненти доповнюють обов'язкову складову, сприяють поглибленню професійної підготовки та забезпечують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Розробку професійних стандартів за спеціальністю «Менеджмент» на третьому рівні вищої освіти не передбачено.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Експертною групою встановлено, що мета ОНП чітко сформульована і безпосередньо відповідає Статуту (<https://numl.org/1fZY>) та Стратегічним напрямом розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://surl.li/numjlp>). ОНП забезпечує підготовку висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця, здатного до самостійної науково-дослідницької, педагогічної та практичної діяльності, що відповідає стратегічному напрямку Університету щодо підвищення якості освітньої діяльності та підготовки конкурентоспроможних фахівців. Орієнтація стратегії на інтеграцію університету у світовий науково-освітній простір реалізується через формування у випускників здатності працювати у міжнародному контексті, продукувати нові ідеї та вирішувати комплексні проблеми у галузі менеджменту та бізнесу. Стратегічна мета розвитку університетської науки та міждисциплінарної співпраці відображена у програмі через акцент на дослідницько-інноваційній та науково-педагогічній діяльності, що сприяє підвищенню наукового статусу Університету та його конкурентоспроможності.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Результати експертної оцінки ОНП «Менеджмент» (<https://surl.li/fywtrpa>), матеріалів самооцінювання (<https://surl.lt/huecml>), рецензій і результатів опитування стейкхолдерів (<https://numl.org/1fZ1>), відомостей, отриманих під час зустрічей, дозволили зробити висновок про те, що процес створення та розвиток ОНП, в тому числі формування цілей та ПРН, відбувається у взаємодії з усіма зацікавленими сторонами, зокрема роботодавцями, здобувачами ВО, випускниками, науковцями. Здобувачі ВО під час спілкування з ЕГ зазначили, що вони ознайомлені зі змістом ОНП, свідомо її обрали, беруть участь у її обговоренні, мають можливість надати свої пропозиції під час зустрічей з гарантом, спілкування з НПП, науковими керівниками, під час проведення опитувань (https://econmgmt.uera.karazin.ua/?page_id=443), під час участі у конференціях (<https://econom.karazin.ua/scientific->

activity/) тощо. Визначення цілей ОНП та ПРН також відбувається у тісній взаємодії з академічною спільнотою. До обговорення ОНП були залучені представники провідних ЗВО України, зокрема ТНТУ імені Івана Пулюя, ХНЕУ імені Семена Кузнеця. Рекомендації були імплементовані у зміст ОК «Інноваційні методи прийняття управлінських рішень в соціально-економічних системах», «Глобальна трансформація системи управління», «Теоретичні засади інтелектуальної власності та трансферу технологій». НПП Університету також залучені до трансформації ОНП. Наразі, ОК «Іноземна мова в академічному середовищі» з кредити ЄКТС трансформована у «Іноземну мову для аспірантів» обсягом 8 кредитів ЄКТС; ОК «Філософія науки» - у ОК «Філософські засади наукового пізнання»; «Асистентська практика» обсягом 3 кредити ЄКТС – у ОК «Науково-педагогічна практика» обсягом 5 кредитів ЄКТС тощо. НПП постійно оновлюють зміст ОК відповідно до запитів здобувачів ВО, ринку праці, пропозицій роботодавців, що було підтверджено під час зустрічей, а також результатами опитування (https://econmgmt.uera.karazin.ua/?page_id=443). Під час аналізу взаємодії з роботодавцями ЕГ встановила, що мета та ПРН ОНП формуються з урахуванням сучасних потреб ринку праці та рекомендацій професійного середовища. Гарант ОНП на системній основі проводить консультації зі стейкхолдерами Харківського регіону. До рецензування ОНП були залучені представники бізнесу та реального сектору економіки, зокрема директори ТОВ «С.К.С.М.» та ТОВ «ХАРКІВТРАНСМАШПРОЕКТ», які підтвердили актуальність ОНП та готовність до працевлаштування здобувачів програми. Важливо, що за рекомендаціями роботодавців було посилено аналітичну та прикладну спрямованість. Така практика є свідченням реального врахування запитів професійного середовища. Результати опитування стейкхолдерів також свідчать про врахування їх пропозицій (https://econmgmt.uera.karazin.ua/?page_id=443).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП та ПРН (<https://numl.org/1fZV>) відображають сучасні тренди розвитку менеджменту та корелюються зі Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» для третього рівня вищої освіти. Під час перегляду ОНП було досліджено попит на фахівців, вивчено думки роботодавців і випускників ОНП, проаналізовано підходи до підготовки менеджерів в інших ЗВО, що дозволило визначити перспективні області професійної діяльності. Під час розробки ОНП враховано практики міжнародних університетів, таких як Uniwersytet Warszawski (Польща), UC Riverside Extension (США), Universidade Europeia (Португалія), що сприяло формуванню компетентностей, необхідних для роботи в глобальному професійному середовищі. При формулюванні ПРН враховано також досвід українських університетів, таких як Львівський державний університет фізичної культури, Національний університет кораблебудування імені Адмірала Макарова, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. Синтез вітчизняного та міжнародного досвіду забезпечує конкурентоспроможність ОНП. Стажування НПП сприяють оновленню ОНП та врахуванню тенденцій розвитку спеціальності. При розробці мети та ПРН враховано потреби регіональних підприємств, зокрема ТОВ «ХАРКІВТРАНСМАШПРОЕКТ», ТОВ «ПРАВЕКС ГРУП», ТОВ «Гольфстрім УА Груп» та інших, що забезпечує відповідність ОНП вимогам кадрової політики Харківської області (<https://surl.li/vufotd>). Стейкхолдери під час зустрічей зазначили, що зацікавлені у випускниках ОНП і готові взяти на роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Університетом налагоджено співпрацю з підприємствами, установами та організаціями регіону. Цілі та ПРН ОНП визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, стандарту вищої освіти, а також досвіду реалізації аналогічних вітчизняних освітніх програм.

Недоліки

Попри загальну відповідність вимогам Критерію 1, ОНП потребує подальшого вдосконалення в частині позиціонування унікальності та імплементативних практик міжнародних освітніх програм.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОНП під час чергового перегляду ОНП імплементувати кращі практики провідних іноземних ЗВО у підготовку докторів філософії з менеджменту (через зміст ОК, залучення іноземних науковців до гостьових лекцій тощо) та більш чітко визначити унікальність ОНП через виокремлення її конкурентних переваг у профілі та цілях програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітньої складової ОНП «Менеджмент» у редакції 2023 р. складає 50 кредитів ЄКТС (37 кредитів ЄКТС (74 % від загальної кількості кредитів) – обов'язкові ОК; 13 кредитів ЄКТС (26 % від загальної кількості кредитів) – вибіркові ОК), у оновленій редакції 2025 р. – 60 кредитів ЄКТС, включаючи 45 кредитів ЄКТС нормативних ОК (75 % від загальної кількості кредитів), і 15 кредитів ЄКТС вибіркових ОК (25% від загальної кількості кредитів). У ОНП «Менеджмент» передбачено практичну підготовку через проведення «Асистентської практики» обсягом 3 кредити ЄКТС у редакції 2023 р. та «Науково-педагогічної практики» обсягом 5 кредитів ЄКТС у редакції 2025 р. Таким чином, обсяг ОНП та освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ч. 6 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» (<https://lnk.ua/nxovYNa9f>)) та забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін (п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту») та вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 “Менеджмент” для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://lnk.ua/JY9V67JT1>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП має чітку та послідовну структуру. Всі компетентності та ПРН, на досягнення яких спрямована ОНП, охоплені змістом ОК, що відображено в матрицях відповідності та у змісті ОК (Силабуси ОК за ОНП редакції 2023 року надано ЕГ на запит). Розподіл ОНП за ОК містить дві частини: обов'язкові та вибіркові ОК, де зазначається орієнтовний перелік дисциплін вільного вибору. В ОНП та НП визначено кількість дисциплін та кредитів, які повинні обрати здобувачі, що забезпечує чітку структуру навчального процесу (в ОНП редакції 2025 року задекларований вибір із загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін (<https://lnk.ua/BzS8bD9W3>)). Послідовний вивчення ОК є логічною, взаємозв'язки зазначаються в РП та/або силабусах, де вказано пререквізити для вивчення ОК. ЕГ виявила низку неточностей технічного характеру в оформленні РП ОК ОНП редакції 2025 року. Крім того, структурно-логічна схема ОНП (с. 15) відображена формально і не повною мірою візуалізує реальну послідовність засвоєння компетентностей та взаємозалежності ОК. Водночас ці неточності фактично не порушують логіку освітнього процесу та не перешкоджають досягненню програмних результатів навчання. Зокрема, в РП ОК4 і ОК5 в якості пререквізитів вказано фахові дисципліни магістерського рівня (тоді як вступ на ОНП не обмежується випускниками магістратури спеціальності 073 «Менеджмент»), ОК8 – в пререквізитах вказано відсутню в ОНП дисципліну «Стратегії і тактики наукового дослідження», ОК9 – цілий ряд дисциплін, не передбачених ОНП, ОК11 (вивчається у 6 семестрі) не має пререквізитів. Наявна відмінність у зазначених в РП ОК4, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10 і ОК11 семестрах вивчення дисциплін від заявлених у відповідному НП, в РП ОК7, ОК8, ОК9, ОК10 розподіл аудиторних годин відрізняється від вказаного у НП. Графік освітнього процесу у НП 2023, 2024 років передбачає виконання наукової складової лише на 4 році навчання, тоді як структурно-логічна схема ОНП 2023 року (с.10) – упродовж всього терміну навчання. Однак, під час зустрічей із гарантом та здобувачами ЕГ підтвердила, що фактичне вивчення дисциплін та виконання наукової складової (згідно з індивідуальними планами) відбувається логічно і послідовно впродовж усього терміну навчання. ЕГ констатує відсутність таблиці з «Матриця відповідності» у відомостях про самооцінювання. Зміст ОНП сприяє формуванню загальнокультурних та громадянських компетентностей, зокрема, через ЗК04 шляхом опанування ОК1, ОК3, ОК5, ОК8, ОК10, ОК12. Здатність здобувачів самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів забезпечується через спеціалізовані ОК та методичну підготовку (ОК1, ОК5, ОК6, ОК7, ОК10, ОК12) і відображається у виконанні дисертаційного дослідження та публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту ВО зі спеціальності 073 «Менеджмент».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає у повній мірі предметній області спеціальності 073 “Менеджмент”, яка спрямована на підготовку фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування та застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження.

Структура ОНП є логічною та збалансованою: вона поєднує фундаментальну теоретико-методологічну підготовку, підготовку до науково-педагогічної діяльності, практичні аспекти менеджменту. ОНП враховує сучасні тенденції розвитку менеджменту, зокрема: цифровізацію, глобалізацію та інтернаціоналізацію, проєктний підхід. Тематика дисертаційних досліджень (за даними, наведеними у ВСО) свідчить про їх відповідність предметній області спеціальності. Дослідження дисертаційної роботи, для якої пройшла атестація у формі публічного захисту (Буданов М. П. - <https://lnk.ua/fdFcQxtiX>) підтверджує, що її тема, об'єкт і предмет дослідження та завдання відповідають предметній області спеціальності. Під час навчання використовується сучасне обладнання та інформаційні системи, зокрема для проведення занять у дистанційному форматі використовують LMS Moodle. Методи та технології, задекларовані в ОНП, є релевантними для галузі менеджменту та дозволяють досягати поставлених цілей. Водночас ЕГ рекомендує розширити інструментальну базу та впровадити в освітньо-науковий процес спеціалізоване ПЗ (наприклад, системи аналізу великих масивів даних, управління проєктами, моделювання бізнес-процесів) для посилення дослідницького потенціалу здобувачів. Отже, зміст ОНП є цілісним, актуальним та відповідає предметній області спеціальності, водночас, фактичні умови реалізації програми потребують покращення, зокрема за рахунок впровадження в освітній процес спеціалізованого ПЗ.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В Університеті формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОНП “Менеджмент” реалізується відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/7AensMqBU>), Порядку формування індивідуальної освітньої траєкторії у частині реалізації права здобувача вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів (<https://lnk.ua/QPmUHNDnL>), Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на міжнародну академічну мобільність (<https://lnk.ua/ApiNSvszH>), Положення про порядок реалізації права на внутрішню академічну мобільність учасниками освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/ckxPBHyF1>). ОНП надає можливість здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію через механізм індивідуального навчального плану (надано приклади на запит ЕГ – ЕГ відзначає відсутність записів про обрані ДВВ в індивідуальних планах Артем'єва О.О. та Колієнка О. М.) і в якому відображено перелік та послідовність вивчення ОК та проходження асистентської практики, обсяг навчального навантаження, види контролю й атестації тощо. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів формується також за рахунок ДВВ, обрання теми, об'єкта і предмета дисертаційного дослідження, наукових керівників. Перелік ДВВ на ОНП охоплює як фахові навчальні дисципліни (<https://lnk.ua/JrUX1039b>), так і дисципліни, представлені у загальноуніверситетському каталозі (<https://lnk.ua/KkXo9Ze6x>). На час проведення експертизи приклади академічної мобільності відсутні, як і практика визнання результатів навчання, отриманих в інших університетах або у неформальній / інформальній освіті. Під час зустрічі здобувачі лише зазначили про ознайомленість з цими процедурами та залученість до проходження курсів на платформі Udemy. Здобувачі мають можливість долучитися до роботи Ради молодих вчених та брати участь у конференціях, публікувати тези та статті. Здобувачі підтвердили можливість реального вибору навчальних дисциплін та можливість консультування з керівником. Окремо здобувачі підтвердили можливість вибору керівників і тем дисертаційних досліджень. Однією з основних проблем, пов'язаних з формуванням індивідуальної освітньої траєкторії в рамках ОНП “Менеджмент” є відсутність реальних практик здобувачів щодо здійснення академічної мобільності та визнання результатів участі у неформальній / інформальній освіті.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Організація та проведення практичної підготовки на ОНП здійснюється відповідно до визначених правил і процедур, яких дотримуються учасники освітнього процесу. Практична підготовка до професійної та науково-дослідної діяльності інтегрована в більшість освітніх компонентів (під час проведення аудиторних практичних занять за ОК2...ОК11), а ключовим компонентом є ОК12 «Асистентська практика» (формує ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК02, СК03). ЕГ підтверджує, що процедури організації практики повністю забезпечують досягнення результатів навчання: практична підготовка може проходити як в ХНУ імені В.Н. Каразіна, так і в інших ЗВО та підприємствах, що забезпечує потреби здобувачів та дозволяє забезпечити набуття визначених програмою практики результатів навчання. Можливість вибору бази практики забезпечує індивідуальні професійні потреби здобувачів. Кваліфікація керівників практики від ЗВО та від баз практики повністю відповідає встановленим вимогам. Керівники забезпечують належний супровід здобувачів освіти на всіх етапах проходження ОК12. За результатами опитування здобувачів було підтверджено їх ознайомленість із програмою, правилами та завданнями практики, а також їх відповідність ОНП - <https://lnk.ua/w1s3WhMfT>. Отже, правила та процедури організації практичної підготовки є дієвими, дотримуються всіма учасниками освітнього процесу та повною мірою забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз силабусів і робочих програм показав, що ОНП “Менеджмент” надає можливість набуття соціальних навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності випускника цієї освітньої програми та соціальних навичок – ОК1 формує здатність вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень; ОК2 та ОК3 – здатність спілкуватись та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами; ОК4 – здатність критично мислити, застосовувати оригінальні підходи до розв'язання наукових проблем; ОК5, ОК6 та ОК8 – здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми, презентувати результати досліджень; ОК10 сприяє розвитку критичного мислення, самоорганізації, здібностей до роботи в команді. Набуття соціальних навичок сприяє участі у Роботі ради молодих вчених, участі у конференціях та семінарах. Долучення здобувачів до роботи в групі з обговорення ОНП “Менеджмент” сприяє формуванню навичок роботи у команді.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Планування навантаження для здобувачів освіти проводиться відповідно до підходів та принципів, зазначених у Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/7AensMqBU>) – ОНП у редакції 2025 р. (ОНП 2023 р. розроблена в УППА). Загальний обсяг освітньої складової ОНП у редакції 2023 р. – 50 кредитів ЄКТС (у редакції 2025 р. – 60 кредитів ЄКТС), які розподілені на 6 семестрів. Обсяг кредитів ЄКТС на вибіркові освітні компоненти становить 26% обсягу кредитів ОНП (25% ОНП в редакції 2025 р.) і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Фактичне навантаження здобувачів включно із самостійною роботою становить 1500 годин протягом перших трьох років навчання (1800 годин в редакції 2025 р.). На ОНП самостійна робота в частині освітньої складової становить 75% для здобувачів очної (денної) форми навчання (за ОНП 2025 р. – 57,9%). Тижневе аудиторне навантаження здобувачів за НП 2025 р. коливається від 7 до 11 год. (10 год. у 1 та 2 семестрах, 11 год. у 3 семестрі, 7 год. у 4 семестрі, 11 год. у 4 семестрі та 9 год. у 4 семестрі). Розподіл кредитів ЄКТС між ОК повністю відповідає нормативним вимогам, а баланс між аудиторним навантаженням та часткою самостійної роботи є обґрунтованим і забезпечує можливість для виконання індивідуального плану роботи та досягнення програмних результатів навчання. Аудиторна робота здійснюється у формі лекцій та практичних (або семінарських) занять. На зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувало задоволеність організацією освітнього процесу, що підтверджено результатами опитування – <https://lnk.ua/w1s3WhMfT>. Кількість годин на проведення наукових досліджень, участь у конференціях, інших наукових заходах, участь у наукових проєктах не регламентується. ОНП Менеджмент містить лише розподіл часу за освітніми компонентами. Водночас графік навчального процесу у НП 2023, 2024 років передбачає виконання наукової складової лише на 4 році навчання за фактичного її виконання впродовж 1-4 років навчання, що підтверджено на зустрічі зі здобувачами.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ЕГ з'ясувала, що вказані в НП і ОНП цикли обов'язкових ОК і дисциплін за вибором професійної підготовки включають проведення лекційних, практичних і/або семінарських занять. Водночас ОК 2 “Іноземна мова для аспірантів” (за НП 2025 року) передбачає проведення виключно практичних занять (96 год.). Наведена структура сприяє практичному спрямуванню ОНП та відображає забезпечення індивідуалізації освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Асистентська практика (ОК 12) дозволяє підготувати здобувача до професійної діяльності викладача ЗВО. Проведення наукових досліджень за тематикою дисертаційної роботи також має прикладну складову, яка спрямована на вирішення актуальних наукових і практичних проблем менеджменту. Відповідно до наказу МОН України від 15.10.2019 р. № 1296 щодо запровадження у закладах фахової передвищої та вищої освіти підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти ХНУ імені В.Н. Каразіна бере активну участь у впровадженні дуальної форми здобуття освіти. ЕГ з'ясувала, що підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття вищої освіти в межах даної ОНП не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Зміст окремих тем ОК ОНП “Менеджмент” передбачає врахування наступних цілей: Ціль 4 - забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх – всі ОК ОНП; Ціль 8 - сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх ОК 5, ОК6, ОК10; Ціль 17 - зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку – ОК2, ОК3, ОК6.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» та освітня діяльність за нею відповідають вимогам Критерію 2, демонструючи достатній рівень узгодженості за підкритеріями 2.1–2.9. Водночас, зважаючи на виявлені зауваження та сформульовані рекомендації до підкритеріїв 2.2, 2.3 і 2.7, експертна група дійшла висновку, що за цим критерієм ОНП відповідає рівню В. Серед головних позитивних рис ОНП відзначаємо відповідність її обсягу вимогам законодавства щодо навчального навантаження для рівня PhD, ефективну практику організації дистанційного навчання за допомогою платформи LMS Moodle, високу практичну орієнтованість програми та наявність достатньо широкого спектру соціальних навичок, можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії завдяки пропозиції вибору з загальноуніверситетського каталогу, практику опитування здобувачів освіти з метою визначення їх рівня задоволеності різними аспектами організації освітнього процесу.

Недоліки

Структурно-логічна схема ОНП не повною мірою візуалізує реальну послідовність засвоєння компетентностей; у робочих програмах (редакції 2025 року) виявлено розбіжності з навчальним планом щодо семестрів та аудиторних годин (ОК4, ОК6-ОК11), а також некоректно визначені пререквізити для низки дисциплін (ОК4, ОК5, ОК8, ОК9, ОК11). Однією з основних проблем, пов'язаною з формуванням індивідуальної освітньої траєкторії в рамках ОНП Менеджмент є відсутність реальних практик здобувачів щодо здійснення академічної мобільності та визнання результатів участі у неформальній / інформальній освіті. ОНП «Менеджмент» містить лише розподіл часу за освітніми компонентами (без належної деталізації розподілу часу на наукову складову). Відсутнє нині використання спеціалізованого програмного забезпечення на ОНП.

Рекомендації

Гаранту ОНП, завідувачу кафедри та НПП до початку нового навчального року рекомендується провести аудит навчально-методичного забезпечення та усунути неточності у РП ОК та привести їх у відповідність до ОНП та НП, а також доопрацювати структурно-логічну схему ОНП для належної візуалізації взаємозв'язків ОК. Активізувати роботу із залучення здобувачів до програм академічної мобільності, а також сприяти реалізації їхнього права на визнання результатів неформальної та інформальної освіти шляхом проведення системної інформаційно-роз'яснювальної роботи та організаційного супроводу з боку кафедри і гаранта. Впровадити в освітній та науководослідний процес використання спеціалізованого програмного забезпечення (наприклад, системи аналізу великих масивів даних, управління проектами, моделювання бізнес-процесів), що потребує укладання відповідних угод чи придбання ліцензій університетом.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до аспірантури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://surli.li/ymmfly>) розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», відповідають вимогам Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Ці правила є чіткими, зрозумілими та оприлюднені у вільному доступі на офіційному вебсайті університету (<https://start.karazin.ua/page/documenty>). Дискримінаційні положення у правилах прийому відсутні. Під час зустрічі 5 здобувачі підтвердили, що інформація про ОНП була доступною, вимоги до вступу - зрозумілими та прозорими. Актуальна інформація щодо вступної кампанії, вимоги до документів вступника, розклад вступних випробувань, каталог освітніх програм та спеціальностей, рейтингові списки оприлюднюється на сайті <https://start.karazin.ua/>. Під час зустрічі 8 відповідальний секретар приймальної комісії Зубенко Г.В. засвідчила, що вступ на навчання здійснюється за результатами ЄВІ, ЄВВ, вступного іспиту зі спеціальності, презентації дослідницької пропозиції. Зарахування на ОНП Менеджмент здійснюється на конкурсній основі. Інформація про навчання в аспірантурі, зокрема й за ОНП Менеджмент, розміщена на сторінці відділу аспірантури та докторантури (<https://karazin.ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/>). ЕГ засвідчує, що університет забезпечує умови для навчання осіб з інвалідністю (<https://surli.cc/atlgyz>, <https://surli.cc/hdfzvs>), що свідчить про дотримання рівноправного доступу до освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Вступ на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Правил прийому за конкурсним відбором, для якого зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності, а також результати ЄВВ з методології наукових досліджень, компонент ЄВІ, інших форм вступних випробувань, передбачених Додатком 7.1 Правил прийому (<https://surli.cc/gujlas>). Умовою допуску до вступних випробувань в Університеті було успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році та успішне складання ЄВІ в 2023, або 2024, або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями. Програми вступних випробувань для вступу до аспірантури розроблені предметними комісіями та містять питання для підготовки, критерії оцінювання, структуру оцінки. Зміст фахових вступних випробувань на ОНП «Менеджмент» охоплює ключові теми та поняття предметної області. Програми вступних випробувань та вимоги до дослідницьких пропозицій затверджені та розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті Університету (<https://start.karazin.ua/page/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/8/>).

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В Університеті наявна нормативна база, що регулює питання визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах. Процедура визнання попереднього навчання, перезарахування освітніх компонентів та ліквідації академічної різниці регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (<https://surli.li/africj>). Перезарахування освітніх компонентів з попереднього місця навчання здійснюється на підставі академічної довідки або навчального плану. Щодо академічної мобільності, то визнання результатів, досягнутих і інших закладах, відбувається шляхом зіставлення результатів навчання з тими, що передбачені ОНП «Менеджмент». Такі результати визнаються та офіційно перезараховуються відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (<https://surli.cc/thxnko>). Таким чином, правила є чіткими, відповідають національним і міжнародним вимогам, є доступними для учасників освітнього процесу. Однак практика застосування на ОНП «Менеджмент» наразі повністю відсутня. Випадків визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших програмах чи під час мобільності, за ОНП не зафіксовано.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ підтверджує наявність механізму визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. На сайті розміщений «Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» (<https://surli.cc/pddfj>). Ці правила є доступними для здобувачів вищої освіти. Викладачами додатково проводяться відповідні роз'яснювальні консультації щодо наявних можливостей та самої процедури такого визнання. Здобувачі під час зустрічі повідомили, що загалом обізнані про можливість визнання результатів неформального навчання. Разом з тим, конкретні приклади та практичний досвід визнання результатів неформальної або інформальної освіти на освітньо-науковій програмі «Менеджмент» на даний час повністю відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В Університеті створено належну та доступну нормативно-правову базу, яка регламентує правила прийому, визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, а також результатів неформальної/інформальної освіти. Водночас інструменти визнання попереднього навчання (формального, неформального та інформального) наразі існують лише на рівні інституційних положень, оскільки здобувачі ОНП «Менеджмент» ще не користувалися цим правом. Інноваційні практики відсутні.

ЕГ відзначає відсутність на ОНП «Менеджмент» практики застосування процедур визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності або неформальної освіти.

Рекомендації

До 30 червня 2026 року гаранту ОНП «Менеджмент» проінформувати здобувачів про можливості участі у програмах національної та міжнародної академічної мобільності, а також визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОНП відповідає вимогам законодавства України, зокрема Законом України «Про вищу освіту», «Про освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність». Вибір форм, методів, засобів та технологій навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surli.li/izrhad>), Порядку атестації та присудження ступеня доктора філософії разовими спеціалізованими вченими радами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://surli.cc/xjnhky>), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surli.cc/azdzzn>). Основними видами навчальних занять, що застосовуються під час реалізації ОНП є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація, факультатив. Застосовуються традиційні й інноваційні методи навчання: презентації, тематичні дискусії, розв'язання кейсів тощо. На зустрічі з НПП також було підтверджено активне використання сучасних методів навчання. Зокрема, Дуднева Юлія Ернстівна, повідомила, що у рамках свого ОК додатково використовує можливість «Mentimeter». Методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі ВО мають можливість формувати індивідуальну освітню та наукову траєкторію, зокрема обирати тему дослідження, наукового керівника, обирати дисципліни з переліку вибіркових ОК ОНП (<https://surli.cc/jobblo>) відповідно до своїх наукових та практичних інтересів. Під час проведення власних наукових досліджень здобувачі мають змогу отримувати консультації викладачів, наукових керівників, гаранту ОНП. Активно використовуються у процесі навчання системи інформаційного забезпечення освітнього процесу, надається технологічна підтримка. НПП університету мають право на академічну свободу (<https://surli.li/zufhld>; <https://numl.org/1gop>), мають можливість постійно удосконалювати власну професійну майстерність шляхом підвищення кваліфікації у вітчизняних ЗВО, а також під час міжнародних стажувань, що вказує на орієнтацію викладачів на постійне оновлення змісту ОК. Результати анкетування здобувачів ОНП дозволяють пересвідчитися у їх задоволеності методами навчання й викладання на ОНП (<https://numl.org/1fZr>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Освітній процес, система поточного та підсумкового контролю в Університеті регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surli.li/yerfzk>). Інформування здобувачів про цілі, зміст, ПРН, порядок та критерії оцінювання ОК відбувається через сайт (<https://surli.lt/hrywju>), на якому у вільному доступі розміщено програми дисциплін, опис ОНП, результати опитування (https://econmgmt.uepa.karazin.ua/?page_id=443) тощо. Інформування здобувачів за конкретними ОК здійснюється на першому занятті викладачем, що підтверджено під час зустрічей зі здобувачами ОНП. Позитивною практикою є використання Системи дистанційного доступу до навчальних матеріалів (<https://moodle.karazin.ua/login/index.php?loginredirect=1>), яка дозволяє викладачам і здобувачам ВО оптимізувати освітній процес, забезпечує здобувачам постійний доступ до навчальних матеріалів. Під час спілкування зі здобувачами було підтверджено інформацію щодо оприлюднення на першому занятті викладачем змісту, очікуваних результатів навчання, контрольних заходів і критеріїв оцінювання у межах ОК. Експертна група констатує, що здобувачам ВО своєчасно та належним чином надається необхідна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК, про що свідчать результати опитування (<https://numl.org/1fZr>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Університет загалом забезпечує належне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до третього рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОНП. Подані матеріали самооцінювання засвідчують системний характер реалізації цього критерію, що ґрунтується на інституційних засадах університету (<https://surl.li/tjbsgy>). Поєднання освітньої та дослідницької складових реалізується на загальному, змістово-методичному та інформаційному рівнях. На загальному рівні в Університеті затверджено наукові теми, функціонують фахові наукові видання (<https://surl.li/cyfwgf>), систематично проводяться науково-практичні заходи (<https://surl.li/kofmyu>), до участі в яких залучаються здобувачі. ЕГ відзначає, що протягом усього періоду навчання здобувачі беруть участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, де апробують результати власних дисертаційних досліджень (<https://surl.li/kbdeds>). На змістово-методичному рівні навчальний план (<https://surl.li/bnqabz>) логічно інтегрує освітню та наукову складові. Упродовж перших трьох років здобувачі опановують ОК, одночасно здійснюючи дослідження за темою дисертації, а також набувають практичного досвіду під час науково-педагогічної практики. Останній рік навчання обґрунтовано орієнтований на узагальнення результатів дослідження, уточнення положень наукової новизни, практичне впровадження, верифікацію та підготовку дисертації до захисту. Результати наукових досліджень впроваджуються та використовуються викладачами та здобувачами в освітньому процесі. Результати наукових досліджень викладачів, що публікуються, знаходять своє відображення в змісті ОК. Зокрема: Черненко Ю.Ю. Modernizing Qualification Enhancement of Intellectual Property (IP) – ОК «Теоретичні засади інтелектуальної власності та трансферу технологій»; Дуднева Ю.Е. Розвиток сучасної управлінської парадигми: актуальні тренди – ОК «Професійна етика та наукове мовлення»; Прохорова В.В. Study of priority directions of economic recovery of Ukraine based on scenario modelling – ОК «Менеджмент проєктів і програм». На інформаційному рівні здобувачам забезпечено доступ до наукових ресурсів (<https://surl.li/phzvwxw>), актуальної наукової інформації та можливостей популяризації власних наукових здобутків (<https://surl.li/yiuxcl>), що створює сприятливе дослідницьке середовище для реалізації індивідуальної наукової траєкторії. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти ЕГ впевнилась, що вони мають можливість публікувати результати своїх наукових здобутків у виданнях, засновником яких є Університет.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз наданих матеріалів СО засвідчує, що НПП систематично оновлюють зміст ОК на основі сучасних наукових досягнень, результатів професійної діяльності, що корелюється з вимогами Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/upbtur>). Оновлення змісту ОК здійснюється щорічно з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, новітніх наукових розробок, практичного досвіду викладачів, результатів системного підвищення кваліфікації НПП, участі у міжнародних стажуваннях, науково-практичних конференціях, тренінгах, семінарах та професійних проєктах. Зокрема, В. В. Прохорова за результатами міжнародного стажування за програмою «Державне управління у Німеччині. Дуальне навчання» оновила ОК8; Ю. Є. Безугла на основі практичного досвіду оновила змістове наповнення ОК10; Дуднева Ю. Е. оновила ОК6 за результатами тренінгу EU Introductory Training On Compliance Management. ЕГ відзначає зв'язок між науковою активністю НПП та змістом ОК: результати досліджень, опубліковані у статтях і монографіях, знаходять відображення в оновленні навчально-методичних матеріалів. НПП активно адаптують ОК до сучасних вимог ринку праці, інтегруючи новітні моделі менеджменту, сучасні підходи до організаційної поведінки та реальні інструменти професійної діяльності, що підтверджується результатами опитування (<https://numl.org/1fZr>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Одним з пріоритетних стратегічних напрямів розвитку Університету є міжнародна діяльність (<https://numl.org/1fZZ>). Важливим пріоритетом є розвиток стратегічних партнерств з іноземними закладами як інструмент підвищення якості освіти та досліджень, розширення мобільності здобувачів освіти та академічного персоналу, інтеграція міжнародного досвіду в освітній процес, планування та здійснення наукових досліджень тощо. Університет має договори про співпрацю з іноземними ЗВО (<https://surl.li/tjrsog>), що охоплюють такі форми співпраці як: обмін спеціалістами для читання лекцій, проведення спільних досліджень, підвищення кваліфікації, стажування здобувачів тощо. Зокрема, укладені договори про співпрацю з 268 ЗВО та установами, серед яких: Варненський вільний університет (Болгарія), Талліннський університет, Університет Торонто та інші (<https://surl.li/tjrsog>). Міжнародне науково-педагогічне стажування на тему: «Міжнародний науково-педагогічний досвід дотримання академічної доброчесності в закладах освіти» у Норвезькому університеті наук про життя (Осло, Королівство Норвегії) пройшла Черненко Ю.Ю.. Шамаєва Ю.Ю. брала участь у міжнародному проєкті KA2 «Підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов як шлях до багатомовної освіти та євроінтеграції (MultiEd)» у межах програми Erasmus+ (team-leader), є членом Експертної Ради (for the Department of Literature and Languages, Faculty of Liberal Arts and Media Studies, JC Bose University of Science and Technology. Дуднева Ю.Е. бере активну участь у проєктах Erasmus+ Project KA2: Stepping-up Entrepreneurship, Creativity and Intercultural Competences for High Quality Teaching in Ukraine (UA-Talent-UP) (12.2023-дотепер); Mechanisms for implementing the universal

theoretical and practical approaches to Compliance Management Education in universities of the European Union and Ukraine 2023-1-DE01-KA131-HEED-000117825 (2024 рік); Erasmus+ EUCOMPLIANCEN4UA Implementation of The European Approach of Compliance Management in Higher Education in Ukraine (11.2024-дотепер). На сайті у розділі «Міжнародна діяльність» (<https://karazin.ua/mizhnarodna-diialnist/>) можна ознайомитись з усією важливою інформацією щодо переліку всіх актуальних програм академічної мобільності, міжнародних проєктів, міжнародних партнерів університету. Інтернаціоналізації сприяє наданий науково-дослідною частиною здобувачам та викладачам доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Web of Science, Scopus). Гарант ОНП повідомили, що для здобувачів створено умови участі у програмах міжнародної академічної мобільності (<https://surl.li/ubugmt>), водночас серед здобувачів ОНП охочих не було. Здобувачі ОНП обізнані можливостями, про що вони повідомили під час спілкування.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку про відповідність за підкритеріями: 4.1-4.5, адже методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів; Університетом забезпечено поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП; НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. ЕГ констатує залученість здобувачів ВО до активної наукової роботи через участь у наукових конференціях, підготовку статей, участь у наукових темах, конференціях, круглих столах.

Недоліки

Недостатня активність здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОНП та управлінню міжнародних відносин посилити роботу у напрямку міжнародної академічної мобільності для здобувачів, зокрема шляхом проведення окремих інформаційних зустрічей. Враховуючи певні обмеження щодо залучення військовозовоб'язаних здобувачів, ЕГ рекомендує пропонувати таким здобувачам різні онлайн формати міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання результатів навчання аспірантів на ОНП «Менеджмент» здійснюється у формі поточного та семестрового контролю, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surl.li/afriecj>). В основу системи покладено принцип накопичення балів, що забезпечує систематичність та об'єктивність. Форми контролю є різноманітними та адаптованими до дослідницького рівня підготовки: захист практичних робіт, кейси, презентації проміжних етапів дослідження, виступи на семінарах та тестування в системі Moodle. ЕГ ознайомила із силабусами ОК, які оприлюднені на платформі Moodle та у вільному доступі на сайті кафедри (<https://surl.li/ewmzmy>). У робочих програмах (силабусах) кожної дисципліни прописані методи контролю, схема нарахування балів, критерії та шкала оцінювання навчальних досягнень. Також викладач на першому занятті інформує аспірантів про структуру курсу та критерії оцінювання. Під час зустрічі здобувачі засвідчили, що критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими. Прозорість контрольних заходів забезпечується веденням електронного журналу в Moodle та системі «ПС-Студент», де здобувач може відстежувати свої бали, що дозволяє самостійно прогнозувати результати. Аспіранти також

щосеместрово звітують про виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів відповідають вимогам Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент» (наказ МОН від 24.12.2021 № 1436). Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, що завершується присудженням наукового ступеня доктора філософії. Обов'язковою передумовою допуску до атестації є повне виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Дисертація має бути самостійним дослідженням, яке розв'язує актуальну наукову проблему, містить наукову новизну та відповідає жорстким вимогам академічної доброчесності (відсутність плагіату, фабрикації чи фальсифікації). Інформація про захисти докторів філософії оприлюднюється у вільному доступі на офіційному сайті (<https://karazin.ua/zakhysty-doktoriv-filosofii/>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що в Університеті правила проведення контрольних заходів, підходи до оцінювання результатів навчання регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (<https://surl.li/afriqcj>) та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність оцінювання гарантується використанням деталізованих критеріїв, які зазначені у робочих програмах, та застосуванням тестування в Moodle, що унеможлиблює суб'єктивний вплив викладача. Для запобігання конфлікту інтересів НПП зобов'язані декларувати його відсутність, а у разі спірних питань застосовується комісійне оцінювання. Порядок повторного проходження контролю дозволяє здобувачу ВО, який набрав менше 50 балів, перескладати іспит до трьох разів. Процедура оскарження процедур та результатів контролю здійснюється відповідно до Положення про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://surl.cc/cwtkwq>) та Положення про організацію освітнього процесу, що передбачає подання письмової апеляційної заяви завідувачу кафедри, яка розглядається протягом трьох днів за участю здобувача та представників студентського самоврядування. Під час зустрічей здобувачі вищої освіти засвідчили, що правила контрольних заходів їм відомі, є зрозумілими, прозорими; за період навчання конфліктних ситуацій щодо необ'єктивності викладачів не виникало. Це підтверджено результатами опитування здобувачів ВО (<https://surl.li/yhdhth>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності в Університеті визначена у Стратегії розвитку та стратегічних цілях (<https://surl.cc/vfbpkr>), Кодексі академічної доброчесності (<https://surl.cc/paxrlw>), Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти (<https://surl.cc/cckilh>) та інших нормативних документах, які оприлюднені у вільному доступі на сайті. Внутрішні механізми забезпечення якості реалізуються проведенням внутрішніх аудитів та здійснення коригувальних і запобіжних дій (<https://surl.cc/ntqzaq>). Для перевірки наукових робіт, статей, тез доповідей, дисертаційних робіт аспірантів в Університеті використовується програма StrikePlagiarism.com. Під час спілкування із фокус-групами ЕГ повідомили, що в Університеті розроблено Політику щодо використання штучного інтелекту в освітньому процесі. Популяризація академічної доброчесності забезпечується, зокрема, підписанням аспірантами декларації про академічну доброчесність та вивченням обов'язкових дисциплін, зокрема ОК1 «Філософські засади наукового пізнання» та ОК6 «Професійна етика та наукове мовлення». За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема, до повторного проходження оцінювання, у разі виявлення порушень під час поточного чи підсумкового контролю, або повторного вивчення ОК. У разі грубих чи систематичних порушень можливе відрахування із Університету. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що рівень розуміння принципів академічної доброчесності аспірантами потребує посилення та більш системної роботи. Здобувачі ВО під час зустрічі не змогли назвати рівень допустимих запозичень у наукових роботах. Відсутні систематичні заходи, загальноуніверситетські ініціативи, спрямовані на популяризацію політики академічної доброчесності. В цілому, ЕГ дійшла висновку, що в Університеті сформовано механізми реалізації політики академічної доброчесності та застосовуються відповідні технологічні рішення контролю.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку про відповідність ОНП за підкритеріями 5.1.-5.4, оскільки форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти унормовано відповідним нормативними документами, є чіткими, зрозумілими. та відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Правила проведення контрольних заходів нормативно врегульовані, чіткі та зрозумілі, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. В Університеті наявні чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Позитивною практикою є підписання декларацій про академічну доброчесність, високий рівень цифровізації процесу оцінювання, що забезпечує прозорість та мінімізує суб'єктивізм. Інноваційні практики відсутні.

Недоліки

Здобувачі вищої освіти ОНП не залучаються до заходів із популяризації академічної доброчесності, відсутні систематичні ініціативи, спрямовані саме на здобувачів третього рівня освіти.

Рекомендації

Декану факультету, завідувачу відділу аспірантури та докторантури, директору Центральної наукової бібліотеки, науково-дослідній частині до початку 2026/2027 навчального року розробити план заходів з популяризації норм та політик академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти (у т.ч. тренінги, семінари, дискусії тощо).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відповідно до інформації, зазначеної у матеріалах СО (<https://numl.org/1goB>), відкритої інформації (<https://surl.cc/cdqcb>; <https://karazin.ua/>) та у ході спілкування з НПП, керівництвом структурних підрозділів, стейкхолдерів, інформацією, наданою на запит, ЕГ дійшла висновку, що ОК забезпечуються НПП, кваліфікація яких підтверджена документами про освіту, науковий ступінь, вчене звання, наявністю публікацій, стажуванням, участю у професійних об'єднаннях тощо. Так, гарант ОНП Прохорова В.В. інженер-економіст, доктор економічних наук, зі спеціальності 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), професор кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, має відповідні публікації (<https://surl.li/ppmlcy>). Дуднєва Ю.Е. інженер-економіст, кандидат економічних наук, зі спеціальності 08.00.05 «Економіка, планування, організація управління народним господарством та його галузями (промисловість)», доцент кафедри менеджменту, має публікації (<https://surl.li/umoflg>). Маковоз О.В. інженер-економіст, кандидат економічних наук, зі спеціальності 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент по кафедрі економіки, організації і управління підприємством, має публікації (<https://surl.li/bgxahb>). Шепеленко С.М. -доктор економічних наук зі спеціальності 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент кафедри маркетингу та торговельного підприємництва, має публікації (<https://surl.li/althtx>). Карлова О.А. інженер-економіст, доктор економічних наук, зі спеціальності 08.00.05 - «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», тема дисертації «Теоретико-методологічні засади функціонування і розвитку соціально-економічної системи міського комплексу», професор по кафедрі менеджменту і маркетингу в міському господарстві, має публікації (<https://surl.li/znrghm>). Результати опитування здобувачів вищої освіти (<https://numl.org/1fZr>) та інформація, надана ЕГ під час спілкування зі здобувачами, свідчать про задоволеність рівнем кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОНП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Експертна група має підстави засвідчити дотримання відповідності чинному законодавству процедур конкурсного добору НПП. Конкурс є відкритим. Проведення регламентується вивчення Статутом університету (<https://surl.li/pbweir>), Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<http://surl.li/lkxnqq>), а інформація про вакансії розміщується на сайті (<http://surl.li/uqbxit>). В ході інтерв'ю з керівництвом, НПП, а також ознайомлення зі Статутом університету (<https://surl.li/pbweir>) та відповідним положенням (<http://surl.li/lkxnqq>) встановлено, що на посади НПП обирають осіб, які мають наукові публікації, монографії, підручники, навчально-методичні посібники, а також стаж викладацької роботи у ЗВО, наукової та практичної діяльності з урахуванням вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Для оцінки рівня професійної кваліфікації претенденту може бути запропоновано попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності НПП факультету. Для організації проведення конкурсного відбору кандидатів на заміщення вакантних посад НПП в Університеті за наказом ректора створюється конкурсна комісія. Професора, доцента, старшого викладача, викладача обирає вчена рада факультету, завідувача кафедри – вчена рада університету. Завідувач кафедри обирається за конкурсом на п'ять років, НПП проходять конкурс щороку. Під час спілкування з НПП було отримано підтвердження прозорого проходження конкурсного відбору. Фактів щодо застосування дискримінаційних ознак та суб'єктивних вимог при проведенні конкурсного відбору не встановлено.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

За результатами зустрічей зі стейкхолдерами та здобувачами, ЕГ переконалася в тому, що ОНП має надійне коло партнерів, роботодавців, які з готовністю підтримують Університет. Залучення роботодавців здійснюється шляхом участі у обговоренні та вдосконаленні ОНП (<https://surl.li/yupktl>), рецензуванні ОНП (Кучеренко О.), участі у круглих столах, конференціях. Компанії «ХАРКІВТРАНСМАШПРОЕКТ», ТОВ «ПРАВЕКС ГРУП», ТОВ «Гольфстрім УА Груп», ТОВ «Стиль Д», ТОВ «АМГ Інвест» та інші сприяють дослідницькій діяльності здобувачів третього рівня вищої освіти шляхом надання аналітичної інформації для проведення дисертаційних досліджень. Серед експертів галузі, що залучалися - В.Бабенко, Варгіз Маналуур (<https://surl.li/fstrjy>), проте ці виступи носять разовий характер на не стосуються безпосередньо змісту ОК ОНП. Під час зустрічі з ЕГ представники роботодавців підтвердили свою зацікавленість у подальшій співпраці щодо розвитку ОНП.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування наукових і науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за кордоном (<https://surl.li/vfisse>), Інститут безперервної освіти (<https://surl.li/cfkaof>) створює можливість професійного розвитку викладачів шляхом навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. На сторінці інституту оприлюднено детальну інформацію та надана можливість онлайн реєстрації на курси. В Університеті для молодих викладачів функціонує школа педагогічної майстерності, метою якої є підвищення психолого-педагогічної майстерності викладачів університету; забезпечення продуктивної взаємодії досвідчених викладачів і молодих спеціалістів у спільній діяльності; сприяння особистісному та професійному зростанню викладачів, які починають педагогічну діяльність у системі вищої школи. Заняття відбуваються щороку у квітні–травні. Викладачі мають повну свободу вибору форми підвищення кваліфікації. Усі НПП, долучені до реалізації ОНП, неодноразово брали участь у програмах стажування, підвищення кваліфікації, вебінарах, про що свідчать матеріали СО та інформація на сайті. В Університеті створено можливості для опанування сертифікатних програм, які затверджуються вченою радою та реалізуються на факультетах та ННІ. Також для НПП створено умови щодо опанування іноземних мов та проходження сертифікації. Міжнародний центр мовної підготовки та сертифікації факультету іноземних мов (<https://foreign-languages.karazin.ua/international-center>) здійснює підготовку НПП, здобувачів ВО Університету до складання міжнародних іспитів з англійської та німецької мов, проводить тестування та видає документи про результати міжнародних іспитів відповідного зразка. Також є короткострокові програми University School - Pearson English International. В ході інтерв'ю з керівництвом та НПП ЕГ мала змогу переконатися в тому, що Університет використовує інструменти матеріального та морального заохочення. Одним із інструментів стимулювання розвитку викладацької майстерності є порушення керівництвом перед адміністрацією міста, регіону та країни клопотання щодо нагородження подяками, грамотами та почесними грамотами за вагомі особисті внески у підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну сумлінну працю та плідну науково-педагогічну діяльність НПП. Під час зустрічі з НПП підтверджено дієвість наявних стимулів розвитку. За результатами рейтингового оцінювання діяльності НПП, за підготовку доктора/кандидата наук, за статті у журналах, індексованих базами Scopus або Web of Science відзначено Прохорову В.В., Шамаєву Ю.Ю., Маковоз О.В. та інших.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НПП, залучені до реалізації ОНП, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити ОК, які вони реалізують у межах ОНП. Система стимулювання професійної досконалості є дієвою і свідчить про цілеспрямовану політику щодо розвитку кадрового потенціалу. Періодичні опитування здобувачів вищої освіти спонукають НПП до реалізації та розвитку викладацького потенціалу. Враховуючи зазначене, ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 6.

Недоліки

Роботодавці, професіонали-практики та експерти галузі не беруть систематичної участі у освітньому процесі ОНП.

Рекомендації

Гаранту ОНП, завідувачу кафедри забезпечити систематичне залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Експертна група, після ознайомчої презентації та перегляду відеоматеріалів, переконалась у тому, що матеріально-технічна база університету дозволяє досягти результатів навчання за всіма освітніми компонентами (https://old.karazin.ua/ua/general/univer_today/photos). Університет має сучасні навчальні корпуси з лекційними залами, обладнаними мультимедійними засобами для інтерактивного навчання, лабораторії для наукових досліджень і проведення практичних занять, спеціалізовані комп'ютерні класи та доступ до цифрових інформаційних ресурсів. Центральна наукова бібліотека пропонує електронні каталоги та доступ до наукових баз даних, що сприяє навчальній та дослідницькій діяльності здобувачів ВО (<http://surl.li/dwdzbu>). Бібліотека загальним фондом понад 3 млн примірників, включає 4 абонементи та 14 спеціалізованих читальних залів, а репозитарій університету налічує понад 17 000 повнотекстових документів. Найвнє навчально-методичне забезпечення є достатнім для супроводу ОНП. У гуртожитках створено умови для комфортного проживання здобувачів ВО (<https://old.karazin.ua/ua/student/studhostel>). Для організації дистанційного навчання університет активно використовує електронні платформи, що дозволяє забезпечити зручний та доступний формат навчання для всіх здобувачів (<https://moodle.karazin.ua/>). Функціонує система АСУ Деканат+. ЕГ підтверджує, що ЗВО використовує виключно ліцензійне або вільно поширюване програмне забезпечення; програмне забезпечення країни-агресора не використовується. На основі опрацьованої інформації ЕГ відзначає недостатню увагу до використання спеціалізованих програмних продуктів у сфері менеджменту. В освітньому процесі використовуються переважно базові інструменти, такі як MS Excel та подібні програми. Попри це, здобувачі оцінили загальний стан матеріально-технічного забезпечення як достатній для опанування освітньої складової ОНП та проведення досліджень (<https://surl.li/lzmhcr>). ЕГ дійшла висновку, що поточна відсутність вузькоспеціалізованого ПЗ не перешкоджає досягненню цілей ОНП та ПРН і потреба в його впровадженні класифікується виключно як рекомендація для подальшого посилення дослідницького потенціалу здобувачів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує НПП і здобувачам вищої освіти вільний доступ до необхідної інфраструктури (навчальні корпуси, бібліотека, читальні зали, спортивний зал, їдальні, укряття) та інформаційних ресурсів (LMS Moodle), що сприяє реалізації освітнього процесу та наукової діяльності за ОНП «Менеджмент». Інфраструктура університету має

безпечні простори, що важливо в умовах воєнного стану, та облаштована елементами доступності для осіб з особливими освітніми потребами. Освітній процес та комунікація підтримуються потужною цифровою екосистемою. Забезпечено безперебійний доступ до платформи LMS Moodle, корпоративної пошти та хмарних сервісів (Google Workspace). Забезпечено безоплатний доступ також до Wi-Fi зон на території університету. НПП та здобувачі мають можливість безкоштовної перевірки своїх наукових праць (наукових статей, дисертаційних досліджень) на наявність запозичень через систему StrikePlagiarism. Здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до міжнародних наукометричних баз та інформаційних ресурсів (Web of Science, Scopus, Springer, Research4Life, eLibraryUSA, тощо) (<http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>). При огляді МТБ підтвердили, що під час дистанційного навчання здобувачі та НПП можуть використовувати необхідне для навчання матеріально-технічне забезпечення.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Огляд матеріально-технічної бази засвідчив, що освітнє середовище в цілому є безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Усі поверхи та аудиторії оснащені вогнегасниками. На офіційному сайті Університету в розділі «Університет під час війни» (<http://surl.li/pmlscy>) детально викладені заходи безпеки, які впроваджуються у зв'язку з поточною ситуацією в Харкові. Додатково, на сторінці Університету розміщена інформація про основні принципи запобігання терористичним загрозам (<http://surl.li/wtfond>). На території кампусу функціонує система відеоспостереження. Позитивною практикою є наявність безпечних просторів (12 підземних аудиторій), які дають змогу продовжувати освітній процес у тому числі під час повітряних тривог. Сховища університету обладнані системами Starlink, аварійним освітленням, а також запасами води та медикаментами. Для задоволення потреб та інтересів здобувачів у ЗВО функціонує низка просторів (у бібліотеці, на факультеті), де можуть проводитися заходи. У холах також наявні зони відпочинку, а на першому поверсі є точка з гарячим харчуванням. Умови проживання в гуртожитку, продемонстровані ЕГ, можна вважати достатніми. ЕГ відзначає, що здобувачі мають доступ до послуг Центру інклюзивної освіти, який забезпечує супровід осіб з особливими потребами (зустріч 8). За результатами спілкування з адміністрацією ЗВО та оглядом матеріально-технічної бази склалося враження про прагнення створити комфортне освітнє середовище, попри постійні воєнні загрози для м. Харкова.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Організаційна, консультативна та інформаційна підтримка здобувачів ВО забезпечується науково-дослідною частиною, Радою молодих вчених, Центральною науковою бібліотекою, управлінням міжнародними відносинами, відділом аспірантури, докторантури супроводу PhD-програм, гарантом ОНП, науковими керівниками, НПП. Інформацію щодо освітнього процесу здобувачі ВО отримують на сайті Університету, кабінетах в Moodle, групових чатах та засобами корпоративних каналів комунікації. Функціонування Центру ментального здоров'я дозволяє учасникам освітнього процесу отримати кваліфіковану допомогу у разі потреби. Діють як групові, так і індивідуальні психологічні консультації, арттерапія, курси з неконфліктного спілкування, а також комплексна допомога для дівчат та жінок, які постраждали від насильства (<https://surl.li/atwtsg>; @karazinsycounseling; @karazinsycounseling). Збереження ментального здоров'я є стратегічним вектором Університету. Для цього фахівцями соціологічного факультету проводяться опитування, реалізується Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?» (<http://surl.li/hjxfoz>), проводяться Дні ментального здоров'я (<http://surl.li/dzocxy>). Управління соціальних освітніх ініціатив та розвитку спільнот (<https://surl.li/qhxpur>) забезпечує соціальну підтримку, у т.ч. особам з особливими освітніми потребами. У розпорядженні учасників освітнього процесу можливість Відділу культурно-мистецького розвитку, Університетського реабілітаційного центру "Karazin ReHab", Центру ветеранського розвитку. Представники студентського самоврядування також повідомили, що здійснюють інформаційну підтримку заходів та можливостей для здобувачів. Профспілкова організація у разі потреби надає матеріальну допомогу (<https://surl.cc/qdlrga>). Отже, ЕГ констатує, що Університет забезпечує достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної, психологічної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО має достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, реалізація цього права унормована Положенням про організацію інклюзивного навчання (<https://lnk.ua/vxU4Sjcv>), Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://surl.li/qojoby>). Інформація про створені умови є детально оприлюдненою на сайті ЗВО (<https://surl.li/tsinga>). Під час огляду МТБ ЕГ переконалася у створенні безбар'єрного освітнього середовища. Зокрема, корпус університету на майдані Свободи 4 облаштований пандусом та ліфтами. Наявні спеціалізовані санітарно-гігієнічні кімнати. На думку ЕГ, ЗВО має також низку позитивних практик: наявність реабілітаційної зони у спортивній залі, наявність інклюзивного комп'ютерного місця у бібліотеці, яке облаштоване комп'ютером, що дозволяє адаптувати тексти для

людей з різними вадами зору. У ЗВО працює Центр інклюзивної освіти, який здійснює супровід навчання здобувачів з особливими потребами (<https://surl.li/cgssom>). На ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Основні засади антикорупційної політики та процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання й інших конфліктних ситуацій унормовано Положеннями про врегулювання конфліктів (<http://surl.li/ouzmjf>), про запобігання та протидію корупції (<http://surl.li/ojzqzs>), Антикорупційною програмою на 2026-2028 р. (<https://surl.li/ztazoh>), Кодексом етики персоналу (<http://surl.li/xtebos>). Ці документи регламентують механізми запобігання конфліктам, чітко описують процедури подання скарг, визначають роль комісій з етики та врегулювання конфліктів, а також вказують на відповідальні органи, до яких можуть звертатися учасники освітнього процесу. Для повідомлення про факти порушення на офіційному вебсайті розміщено контактні дані провідного професіонала з антикорупційної діяльності (<http://surl.li/papskq>), а для упередження затверджено Антикорупційні пам'ятки каразінця (<http://surl.li/atutje>). Конфліктних ситуацій не виникало. Проте в разі їх виникнення здобувачі ВО мають можливість звернутися до конфліктної комісії, студентського самоврядування, профспілки або подати письмову заяву до комісії з етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП "Менеджмент" має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 7.2-7.6 та частковий за 7.1. Матеріально-технічна база університету сприяє якісній організації освітнього процесу, академічній свободі НПП. Приміщення відповідають вимогам безпеки, відкрито безпечні простори. Створено безбар'єрне середовище для осіб з особливими потребами. У вільному доступі для здобувачів і НПП інформаційна та соціальна інфраструктура. Дотримання антикорупційних політик та механізмів врегулювання конфліктів свідчить про прагнення до забезпечення прозорих та етичних взаємовідносин в університетському середовищі. Університетом створено належні умови для психологічної підтримки та збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу. Враховуючи рекомендації за підкритерієм 7.1 у контексті критерію 7 ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В.

Недоліки

У освітньому процесі використовуються лише базові програмні продукти. Наявний мінімально необхідний інструментарій не перешкоджає досягненню цілей ОНП та ПРН, однак така практика не дозволяє максимально повно розкрити дослідницький потенціал аспірантів під час проведення аналізу великих масивів даних та побудові економічних моделей на рівні вимог до здобуття ступеня доктора філософії.

Рекомендації

З метою забезпечення високої якості опанування ОК та проведення наукових досліджень, рекомендується розширити інструментальну базу ОНП шляхом надання здобувачам та НПП доступу до спеціалізованого програмного забезпечення (наприклад, систем аналізу великих масивів даних, управління проектами, моделювання бізнес-процесів).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Нормативні акти, що регулюють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП знаходяться у вільному доступі на сайті. До них належать Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/wThNQzHmx>), Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/3ztOGK56b>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/Hwuy881nC>), Настановою з якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://lnk.ua/jsbGzzCei>). В Університеті визначено чіткі процедури щодо розроблення та затвердження освітньої програми; ухвалення рішення про її відкриття; оцінювання якості освітньої програми та внесення змін до неї; закриття освітньої програми; розроблення та затвердження навчального плану, тощо. Перегляд та оновлення освітніх програм у ЗВО є важливим етапом підтримки їх актуальності та відповідності вимогам ринку праці. Моніторинг ОНП базується на результатах опитувань учасників освітнього процесу та рекомендацій стейкхолдерів. Склад розробників ОНП 2025 року включає представника роботодавців – Кучеренка О. О. – канд. екон. наук, директора ТОВ «С.К.С.М.». До рецензентів ОНП входять як представники роботодавців, так і академічного середовища. На сайті представлено зведену таблицю пропозицій та зауважень від стейкхолдерів (<https://lnk.ua/XcWMYtEtW>), у якій можна побачити зміст наданої пропозиції, ступінь врахування (враховано/частково враховано/не враховано та обґрунтування, якщо враховано частково або не враховано), номер та дата протоколу розгляду пропозиції. ЕГ виявила обізнаність учасників освітнього процесу у всіх перерахованих вище процедурах. Так, на зустрічі гарант повідомила ЕГ, що перегляд освітніх програм відбувається щорічно, водночас у 2024 році відбувся процес реорганізації УПА, в якій і започаткована ОНП, через що редакція ОНП 2024 року відсутня. Щорічний перегляд відповідає нормативним документам і загалом зазначене вище підтверджується оприлюдненими на сайті ЗВО редакціями ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

До складу робочої групи в 2025 році включено здобувачів вищої освіти. Зокрема, таких здобувачів третього рівня вищої освіти ОНП «Менеджмент», як Сурай А. М та Грицай А. Ю. Про це також міститься запис у зведеній таблиці пропозицій та зауважень від стейкхолдерів (<https://lnk.ua/XcWMYtEtW>). Під час онлайн зустрічі присутні на ній здобувачі вищої освіти розповіли про те, що вони проінформовані про можливість надання пропозицій до ОНП, однак цього не робили. Експертна група переконалася, що представники органів студентського самоврядування є повноправними членами Науково-методичної ради, де вони беруть участь у голосуванні за рішення щодо внесення змін до програми, що було підтверджено під час зустрічі із представниками студентського самоврядування (Р. Запорожченко та О. Пелюх). ЕГ встановила, що зі здобувачами налагоджений постійний зворотний зв'язок через співбесіди, усні опитування та анкетування в Google Forms. Під час таких опитувань аспіранти оцінюють поінформованість щодо ОНП, її недоліки та відповідність ОНП власним очікуванням (<https://lnk.ua/ET6IheMdK>), проте, ці результати носять доволі загальний характер.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановила, що в університеті діє прозора та регламентована процедура роботи із пропозиціями стейкхолдерів, якої неухильно дотримуються. Аналіз «Зведеної таблиці пропозицій та зауважень від стейкхолдерів за 2025 рік» та відповідної документації (зокрема, протоколу засідання кафедри № 15 від 07.04.2025 р.) підтверджує, що внесок роботодавців проходить офіційну процедуру розгляду із дотриманням визначених ЗВО термінів та порядку та реально впливає на зміст навчання. Ця інформація була підтверджена під час відкритої зустрічі. Під час зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ було з'ясовано, що завдяки залученню провідних представників академічної спільноти (зокрема Зайцевої А. С., Лепейко Т. І., Гораль Л. Т., Ареф'євої О. В.) було проведено комплексне вдосконалення ОНП. ЕГ ознайомила з рецензіями на ОНП, які надали д.е.н., проф. кафедри менеджменту та адміністрування Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пюлюя Наталія Кирич; директор ТОВ «С.К.С.М.», к.е.н. Олександр Кучеренко; д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця Тетяна Лепейко. Всі рецензії позитивні. ЕГ констатує відсутність фактів відхилення пропозицій представників роботодавців без належного обґрунтування. Порушень порядку чи термінів розгляду пропозицій не виявлено.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЕГ встановила, що Університет має розгалужену систему для підтримки зв'язку з випускниками минулих років. В Університеті функціонує Центр розвитку кар'єри (<https://lnk.ua/JpRRUpU8N>), а також активно діє Асоціація випускників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://lnk.ua/Pl433Ssd1>). Під час аналізу відомостей СО було з'ясовано, що збір інформації про кар'єрний розвиток випускників кафедри здійснюється через опитування випускників та зустрічей з ними, анкетування роботодавців, збору відгуків про випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В Університеті запроваджене функціонування системи внутрішнього забезпечення якості. Центральним підрозділом, що координує цю діяльність, є навчально-методичний відділ, який здійснює контроль якості навчально-методичного забезпечення реалізації освітніх програм (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ХНУ імені В. Н. Каразіна (<https://lnk.ua/PnPdoFAMS>) та Порядку проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у ХНУ імені В. Н. Каразіна (<https://lnk.ua/HZb2w7ApG>). Щорічно згідно наказів ректора «Про проведення внутрішнього аудиту» та Програми внутрішнього аудиту системи управління якістю, здійснюється перевірка освітніх програм на всіх факультетах, групою кваліфікованих аудиторів - представниками всіх структурних підрозділів університету (НПП), які мають відповідну підготовку, сертифікати і щорічно проходять тренінги. Коригувальні заходи, виявлені в результатах внутрішнього аудиту, реалізуються в повному обсязі. Результати аудиту обговорюються на засіданні науково-методичної комісії факультету, а також на засіданнях кафедр і Вченої ради. В окремих випадках може застосовуватись служба перевірки із залученням представників студентського самоврядування, як наприклад, у випадках скарг здобувачів на неякісне викладання дисциплін. Зазначене вище було окремо підтверджено на зустрічі з менеджментом ЗВО. Центр соціально-гуманітарних досліджень окремо проводить опитування здобувачів та моніторинг ОП (відзначено на зустрічі 8) – <https://lnk.ua/ox8Dj3HRW>. Проте ЕГ констатує, що на рівні реалізації ОНП «Менеджмент» ця система є недостатньо дієвою, оскільки вона не виявляє та своєчасно не усуває суттєві недоліки в освітній діяльності, що є об'єктивною підставою для констатації недоліку за пп. 8.5. Заявлені процедури внутрішнього моніторингу та аудиту виявилися неефективними з огляду на виявлений ЕГ суттєвий недолік за критерієм 10 (виявлені приклади невідповідності напрямів досліджень аспірантів та їхніх наукових керівників). ЕГ рекомендує удосконалити процедури внутрішнього моніторингу, додавши обов'язковий аналіз інформації про наукове та кадрове забезпечення ОНП, передбачивши, наприклад, введення розміщення паспортів наукових керівників на сайті ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Університет системно працює в рамках міжнародно визнаних стандартів забезпечення якості освіти, проходячи щорічно ресертифікацію відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015, що було підтверджено на зустрічі з адміністрацією ЗВО. ОП проходить первинну акредитацію (попередні акредитації проходили за процедурою умовної (відкладеної) акредитації), тому попередні зауваження та рекомендації відсутні. Акредитація ОНП «Менеджмент» третього рівня проводиться вперше, тому попередні зауваження та рекомендації відсутні. Гарант і робоча група програми, а також керівництво інституту, здійснюють постійний моніторинг подібних освітніх програм та результатів їх акредитації, підсумків акредитаційної експертизи інших програм Університету, а також результати моніторингу ОП заслуховуються на вчених радах факультету та університету з винесенням відповідних ухвал, про що повідомили під час онлайн зустрічей гарант та начальник навчально-методичного відділу. Це свідчить про наявну у ЗВО практику реагування на результати зовнішнього моніторингу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Формування внутрішньої культури якості визначено як один із ключових орієнтирів у межах Стратегічних цілей й намірів ХНУ імені В. Н. Каразіна до 2030 року (<https://lnk.ua/xUJv8fD3V>). Ця ініціатива базується на впровадженні спільних норм і цінностей, що стимулюють систематичне вдосконалення ОП через взаємодію всіх учасників процесу. ЕГ наголошує, що зміцненню інституційної культури якості сприяють масштабні заходи, зокрема Каразинський форум якості освіти (<https://lnk.ua/vIzHrrn1g>), який став платформою для конструктивного діалогу між студентами, гарантими, роботодавцями та представниками МОН, НАЗЯВО й НАК. Крім того, науково-методична рада університету здійснює регулярний моніторинг результатів акредитацій та затверджує дорожні карти з усунення виявлених зауважень (<https://lnk.ua/wVKCb4YuA>). Поряд із цим, ЕГ зазначає, що в межах ОНП рівень культури якості ще не є оптимальним через недоліки у функціонуванні внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Це підтверджується тим, відповідність наукових інтересів аспірантів та наукових керівників не забезпечується для всіх здобувачів освіти повною мірою, що ускладнює проведення якісних наукових досліджень і може негативно впливати на рівень академічної підготовки аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП «Менеджмент» відповідає за пп. 8.1 - 8.4., 8.6 та не відповідає за пп. 8.5, 8.7. Серед головних позитивних практик функціонування внутрішньої системи якості ЕГ відзначає: наявність розвиненої інституційної інфраструктури, практику залучення кваліфікованих внутрішніх аудиторів до регулярних перевірок освітніх програм факультетів, прозору та регламентовану процедуру залучення роботодавців і стейкхолдерів до вдосконалення ОНП із дотриманням термінів та порядку розгляду їхніх пропозицій, забезпечення партнерської взаємодії зі здобувачами освіти та роботодавцями, а також умов для їх участі в процесі перегляду ОНП. Враховуючи зауваження та рекомендації за підкритеріями 8.5 і 8.7 у контексті критерію 8 ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню Е.

Недоліки

Механізми контролю системи внутрішнього забезпечення якості безпосередньо на рівні ОНП є недостатньо дієвими. Внутрішня система моніторингу та аудиту виявилася не забезпечила своєчасного виявлення та усунення окремих випадків невідповідності напрямів досліджень аспірантів та їх наукових керівників (кр. 10).

Рекомендації

Керівництву Університету спільно з навчально-методичним відділом методичної та акредитаційної роботи рекомендується удосконалити процедури моніторингу ОНП, звернувши додаткову увагу під час внутрішніх аудитів на необхідність кореляції напрямів досліджень аспірантів та їх наукових керівників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Університеті сформовані та оприлюднені нормативні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу за ОНП «Менеджмент». Нормативні документи структуровані за розділами, розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету (<https://karazin.ua/documents/>), що спрощує процес пошуку та забезпечує їх доступність. До базових документів належать Статут університету, Правила внутрішнього розпорядку, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості, Кодекс академічної доброчесності, Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу права на академічну мобільність. Також у вільному доступі розміщені освітні програми, накази та інші документи. Окремими документами врегульовано питання організації інклюзивного навчання (<https://surli.cc/pkxkups>), запобігання та протидії корупції (<https://surli.cc/iotodz>), академічної доброчесності (<https://surli.cc/ijpthq>). Усі документи є у відкритому доступі, що забезпечує прозорість та зрозумілість правил і процедур організації навчання для всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

В Університеті діє механізм обговорення проєктів освітніх програм із залученням усіх заінтересованих сторін. Проєкт ОНП оприлюднюється для громадського обговорення на сайті кафедри економіки та бізнес-адміністрування (<https://surli.li/ewmzmy>). Отримані пропозиції від роботодавців, наукової спільноти та здобувачів відображені у зведеній таблиці пропозицій та зауважень від стейкхолдерів (<https://surli.cc/ndpxhk>). Також на сайті факультету розміщені анкети і результати опитувань викладачів, аспірантів, роботодавців (https://econmgmt.uepa.karazin.ua/?page_id=443). Таким чином, ЗВО дотримується вимог щодо завчасного оприлюднення проєктів ОП та відкритості їх обговорення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університет забезпечує відкритий доступ до інформації щодо реалізації ОНП «Менеджмент». На офіційному вебсайті ЗВО (<https://start.karazin.ua/programs>), на сайтах факультету (<https://econom.karazin.ua/postgraduate/>), <https://start.karazin.ua/fakultety/econom/programi/4/8>) та кафедри (<https://surl.li/ewmzmy>), <https://econmgmt.uepa.karazin.ua/>) розміщені документи, що стосуються ОНП. Зокрема, у відкритому доступі на сайті кафедри (<https://surl.li/ewmzmy>) оприлюднено освітньо-наукову програму у редакціях різних років, у т.ч. ОНП 2025 року, робочі програми навчальних дисциплін для всіх курсів навчання, навчальні плани для очної і заочної форм здобуття освіти, інформацію про вибіркові компоненти. Оприлюднена інформація подана в обсязі, достатньому для всебічного інформування вступників, аспірантів, роботодавців щодо реалізації ОНП. ЕГ проаналізувала вебсайт Університету та встановила, що інформація про ОНП “Менеджмент” подана на різних сторінках і доменах. Така розгалуженість структури вебресурсів і вкладень ускладнює пошук необхідної інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП “Менеджмент” відповідає вимогам критерію 9. Університет забезпечує прозорість та доступність інформації щодо освітнього процесу. Університет дотримується визначених процедур громадського обговорення проєктів ОНП. На сайті оприлюднюється необхідна інформація щодо реалізації освітньо-наукової програми, зокрема текст ОНП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, а також щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Недоліки

Інформація про ОНП розміщена на різних сайтах, доменах, вкладках, сторінках структурних підрозділів, що ускладнює її пошук.

Рекомендації

Відділу аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм, відповідальному за розміщення інформації на сайті, гаранту ОНП до початку нового навчального року уніфікувати та структурувати інформацію про ОНП «Менеджмент» за допомогою системи прямих посилань. Це сприятиме підвищенню прозорості, доступності та зручності користування інформацією для всіх учасників освітнього процесу та потенційних абітурієнтів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП “Менеджмент” забезпечує повноцінну підготовку аспірантів за спеціальністю 073 “Менеджмент”, відповідає їх науковим інтересам та містить відповідні освітні та наукові компоненти, необхідні для формування компетентностей, потрібних для професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, а також оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності. Підготовка до викладацької діяльності здійснюється в межах ОК9 “Педагогічні технології в закладах вищої освіти” та ОК12 “Асистентська практика”. Іншомовна підготовка здійснюється в межах ОК2 “Іноземна мова у академічному середовищі”, що забезпечує спроможність здобувачів брати участь у програмах академічної мобільності та міжнародних наукових проєктах. ОК1 “Філософія науки”, ОК4 “Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК8 “Логіка, методологія та етика наукового

дослідження” сприяють підготовці до дослідницької діяльності. Набуття аспірантами здатності виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті, в ОНП “Менеджмент” здійснюється при вивченні ОК3 “Філософія науки”, ОК4 “Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК5 “Інноваційні методи прийняття управлінських рішень в соціально-економічних системах”, ОК6 “Глобальна трансформація системи управління”, ОК7 “Теорія і методологія менеджменту”, ОК8 “Логіка, методологія та етика наукового дослідження”. Перелік ВК містить освітні компоненти, які враховують наукові інтереси здобувачів. Дотримання цих інтересів забезпечується також при індивідуальній роботі з керівниками. Позитивною практикою на ОНП є поєднання навчання і досліджень шляхом залучення здобувачів до виконання актуальної тематики досліджень при виконанні НДР (залучені аспіранти: Бобринцев П. В., Сорокін С. А., Буданов О. П., Золочевський О. В.) (перелік виконавців НДР надано на запит ЕГ). Практичне засвоєння методології педагогічної діяльності за спеціальністю відбувається під час проходження асистентської практики.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Відповідність наукових інтересів аспірантів та наукових керівників згідно відомостей самооцінювання визначається при вступі до аспірантури – почергово з передбачуваним науковим керівником, на засіданні кафедри та при затвердженні тем на Вченій раді. ЕГ відзначає, що на зустрічі з гарант ОНП засвідчила, що враховуються при цьому наукові інтереси аспірантів та напрями досліджень керівників, а також керівники і аспіранти обізнані з можливістю зміни як теми дослідження, так і керівника. Аналіз інформації щодо відповідності напрямів досліджень аспірантів та їхніх наукових керівників (надана у відомостях самооцінювання) дозволив виявити, що не всі публікації керівників відповідають тематичі досліджень аспірантів. Так, наприклад Грицай О. Ю. має тему дослідження «Формування системи управління цифровою трансформацією бізнесу», одночасно у його керівника Безуглої Ю. Є. відсутні публікації щодо цифрової трансформації. Золочевський О. В. проводить дослідження за темою «Розширення застосування франчайзингу в організації бізнес-процесів вітчизняних суб'єктів господарювання», тоді як його керівник Шепеленко С. М. не має публікацій стосовно франчайзингу. Потребує забезпечення більшої дотичності між темою наукових досліджень Пікули Г. С. «Формування системи крос культурного менеджменту підприємств» та публікаціями його керівника Дімошенко А. І. в частині крос культурного менеджменту підприємств. Ус В. Д. досліджує «Управління ефективною системою циклової економіки у сучасних умовах розвитку підприємств машинобудування», а в керівника Бабич Д. В. публікації переважно з використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні. У Черноуса І. О. тема дослідження «Формування кадрового потенціалу підприємств в умовах цифрової економіки», водночас його керівнику Ляшевській В. І. варто розширити коло своїх публікацій в частині управління персоналом, кадровим потенціалом. Попов С. І. проводить дослідження за темою «Системно-аналітична основа ризик-орієнтованого управління суб'єктами господарювання», тоді як у його керівника Калініченко Л. Л. відсутні публікації з ризик-менеджменту. У Русанова А. С. тема дослідження «Формування управлінського інструментарію в системі економічної безпеки підприємств», а в його керівника Банєва Є. Ф. немає публікацій з управління економічною безпекою, тощо. ЕГ відзначає також, що подана інформація в окремих випадках містить бібліографічні описи публікацій, які датуються переважно терміном більше 5 років. Зокрема, це стосується Ус Ю. В. (керівник Литовченка В. О. та Терлецького І. О.), Дудневої Ю. Е. (керівник Ракова А. С.), Карлової О. А. (керівник Сурая А. М.). Водночас, наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, систематично проводять наукові дослідження, приймають участь у НДР (перелік виконавців НДР надано на запит ЕГ).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЕГ підтверджує, що в Університеті наявна необхідна нормативна, організаційна та кадрова база, яка повною мірою дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів за ОНП «Менеджмент». В Університеті діє Порядок атестації та присудження ступеня доктора філософії разовими спеціалізованими вченими радами Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/JHbFkIpoY>), в якому визначена процедура створення разової спеціалізованої ради. Координацію та адміністративний супровід процесу атестації аспірантів в університеті здійснює відділ аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм. На випусковій кафедрі та суміжних кафедрах Університету працює достатня кількість докторів наук та кандидатів наук (докторів філософії) за спеціальністю 073 «Менеджмент». Аналіз їх профілів та публікаційної активності підтверджує, що вони повністю відповідають вимогам чинного законодавства (Постанови КМУ №44 від 12.01.2022 р. із змінами) для виконання обов'язків голів та внутрішніх рецензентів у разових радах за напрямками досліджень аспірантів. На сайті Університету є вкладка, в якій розміщена інформація про діяльність разових спеціалізованих вчених рад, оприлюднення атестації (<https://lnk.ua/fdFcQxtiX>). За ОНП “Менеджмент” була створена Рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 5 від 12 лютого 2025 року) разова спеціалізована вчена рада та успішно захистився Буданов Микола Павлович (<https://svr.naqa.gov.ua/#/defense/7808>).

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Університет створює належні умови для проведення наукових досліджень здобувачів та апробації їх результатів, забезпечуючи необхідний організаційний та матеріальний ресурс. Інформаційно-консультативну підтримку здійснюють наукові керівники, гарант, НПП в процесі навчання, відділ аспірантури, докторантури та супроводу PhD-програм. Університет виступає організатором/співорганізатором щорічних науково-практичних конференцій, де здобувачі мають змогу апробувати результати досліджень безкоштовно/на пільгових умовах. Завдяки розгалуженій мережі партнерств із провідними ЗВО України (ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ТНТУ ім. І. Пулюя та ін.), аспіранти інтегровані у фахову академічну спільноту та мають безперешкодний доступ до зовнішніх майданчиків для публічної апробації. Університет забезпечує аспірантам доступ до сучасного мультимедійного обладнання та спеціалізованих комп'ютерних класів, інформаційно-освітнього середовища Moodle, бібліотечного фонду та репозитарію. Крім того, аспіранти мають можливість користуватися доступом до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science. На зустрічах ЕГ переконалася, що такий доступ є безкоштовним. ЕГ констатує, що наявний рівень організаційного та матеріального забезпечення є достатнім для виконання індивідуальних планів наукової роботи здобувачів та успішної апробації їхніх результатів відповідно до вимог спеціальності 073 «Менеджмент».

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

В Університеті порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність унормований Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://lnk.ua/7AensMqBU>), Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на міжнародну академічну мобільність (<https://lnk.ua/ApiNSvszH>). У структурі ЗВО функціонує управління міжнародних відносин (<https://lnk.ua/HmM3twKIp>), що опікується інтеграцією освіти в міжнародний простір. ЕГ встановлено (в т. ч. під зустрічі зі здобувачами) факт відсутності прикладів участі здобувачів вищої освіти ЗВО у програмах міжнародної академічної мобільності. На зустрічі 8 керівник управління міжнародних відносин І. Штеймільер повідомила, що є об'єктивні перешкоди щодо виїзду здобувачів за межі країни, водночас управління регулярно інформує аспірантів про можливості участі в міжнародних наукових заходах й спільних дослідницьких проєктах, а також навчатися за кордоном й проходити стажування. ЕГ переконалася, що університет є активним членом міжнародної спільноти провідних європейських та світових університетів, має угоди про співпрацю з понад 200 іноземними освітніми та науковими організаціями, включно з країн Європейського Союзу (<https://lnk.ua/HmM3twKIp>). ЕГ не отримала доказів участі здобувачів ОНП у міжнародних проєктах. Аналіз публікацій здобувачів (надано на запит ЕГ) засвідчує низький рівень участі у зарубіжних науково-практичних конференціях, а також публікацій в міжнародних виданнях. З 46 аспірантів лише 2 аспіранти брали участь у зарубіжних конференціях міжнародного рівня, 1 має публікацію у зарубіжному фаховому виданні та 1 у виданні Scopus (Technology audit and production reserves).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ЕГ підтверджує високу наукову активність керівників аспірантів та їхню безпосередню залученість до реалізації актуальних дослідницьких проєктів. Наукові керівники аспірантів є активними виконавцями науково-дослідних тем, керівником яких є гарант ОНП, д-р екон. наук, проф. Прохорова В.В.: «Управління розвитком бізнес-структур в умовах макроекономічної нестабільності» (державний реєстраційний номер 0123U103889) та «Трансформаційні процеси соціально-економічних систем в умовах невизначеності» (державний реєстраційний номер 0123U103888). Результати зазначених НДТ регулярно оприлюднюються у фахових виданнях України та виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. Основні положення проєктів щорічно презентуються на міжнародних науково-практичних конференціях (зокрема, організованих Університетом), що дозволяє залучити аспірантів до дискусій за тематикою їхніх майбутніх дисертацій. Наявна практика участі керівників у НДТ забезпечує безперервний зв'язок освітнього процесу з активною науковою діяльністю.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЕГ встановила наявність в Університеті процедур забезпечення академічної доброчесності. Практики забезпечення та дотримання академічної доброчесності в ЗВО унормовані Кодексом академічної доброчесності <https://lnk.ua/FEDt32nsA>; Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів <https://lnk.ua/861JTr3Wn>; п. 7.5.10 Положення про організацію освітнього процесу визначено відповідальність за академічну недоброчесність (<https://lnk.ua/xEFZIT44O>). Порядком <https://lnk.ua/861JTr3Wn> передбачено застосування процедури перевірки дисертаційних робіт на академічний плагіат у спеціалізованих вчених радах університету відповідно до законодавства України та принципів академічної доброчесності; обов'язкового використання системи виявлення текстових збігів (StrikePlagiarism); процедури перевірки дисертаційних робіт; безкоштовність перевірки. Означений документ регламентує суворий контроль за академічною доброчесністю та спрямований на запобігання плагіату в наукових роботах здобувачів. Остаточне рішення щодо доброчесності виявлених системою запозичень або підтвердження наявності плагіату приймає кафедра, де виконувалась дисертація, а також рецензенти роботи, що забезпечує фахову експертну оцінку природи запозичень. Під час зустрічі з аспірантами ЕГ переконалася, що вони усвідомлюють принципи академічної доброчесності та розуміють неприпустимість плагіату в дисертаційній роботі, а також розуміють допустимі межі та умови застосування ШІ при проведенні наукових досліджень.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП "Менеджмент" повністю відповідає за пп. 10.1, 10.3...10.7 та не відповідає за пп. 10.2. Зміст ОНП має збалансоване поєднання методологічних, інноваційних та педагогічних компонентів, ЗВО має спроможність сформувати разові спеціалізовані вчені ради за спеціальністю 073 "Менеджмент" для захисту всіх здобувачів, ЗВО повною мірою забезпечує організаційну та ресурсну підтримку наукового пошуку аспірантів, створюючи умови для якісної апробації результатів досліджень; ЗВО демонструє системність та дієвість заходів щодо дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності НПП та здобувачів.

Недоліки

Відповідність наукових інтересів аспірантів та наукових керівників не забезпечується для всіх здобувачів освіти. Низький рівень участі аспірантів у науково-практичних конференціях, організованих за межами України, та недостатня кількість публікацій у міжнародних виданнях свідчать про недостатню інтеграцію у світовий науковий простір, водночас університет має високий потенціал міжнародної співпраці Університету. Попри широку мережу партнерств (понад 260 угод), загальний рівень залученості більшості здобувачів ОНП до програм академічної мобільності та міжнародних проєктів, зокрема в дистанційному форматі, залишається не суттєвим.

Рекомендації

Завідувачу кафедри, гаранту ОНП провести аналіз публікаційної активності НПП та забезпечити відповідність напрямів наукових досліджень аспірантів і наукових інтересів викладачів. При призначенні наукових керівників та виборі тем досліджень аспірантів приділяти більше уваги відповідності наукових інтересів аспірантів та наукових керівників. Стимулювати участь аспірантів у закордонних конференціях і публікаціях у міжнародних виданнях шляхом інформаційного супроводу щодо актуальних наукових заходів за кордоном. Гаранту ОНП провести системну роботу щодо залучення здобувачів ОНП до участі в реалізації міжнародних проєктів і грантових програм, програмах міжнародної і внутрішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень Е

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	E

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків 64967.xlsx</i>	gqSbnWt8JCl1m2gWCaJlzTm17n84rT4lrzAepOp+w1 M=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Храпкіна Валентина Валентинівна

Члени експертної групи

Слатвінський Максим Анатолійович

Прокопенко Катерина Олександрівна